

**Oppimisen ja
koulunkäynnin tuki
1.8.2025 alkaen**

SIILINJÄRVI

Sisältö

- Muutos ”pähkinäkuoressa”
- Opetussuunnitelma tuen osalta
- Oppilaskohtaiset tukitoimet:
 - Mitä ovat oppilaskohtaiset tukitoimet?
 - Oppiaineen oppimäärän rajaaminen
 - Milloin oppilaskohtaiseen tukeen?
 - Prosessikuvaus siirrosta oppilaskohtaiseen tukeen
 - ”Paperityö” (Käytettävät lomakkeet)
 - Aikataulu päätösten tekemiseen
 - ”Valuviat”
- Opiskelu tavoitekokonaisuuksittain
- Opetuksen poikkeava järjestäminen

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki 1.8.2025 alkaen

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

- Yleinen tukiopetus
- Opetuskielen tukiopetus
- Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Oppilaskohtaiset tukitoimet

1. Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
2. **Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä**
3. **Erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa**
4. Tulkitsemispalvelut
5. Avustajapalvelut
6. Apuvälineet

Opetusryhmien muodostaminen

Perusopetuksen
oppimäärästä tai
opetussuunnitelman
tavoitteista
poikkeaminen

Perusopetuksen
järjestäminen
oppilaalle
oppimiskykyyn
vaikuttavan vamman,
sairauden tai
toimintakyvyn
rajoitteen perusteella
1.8.2026 alkaen

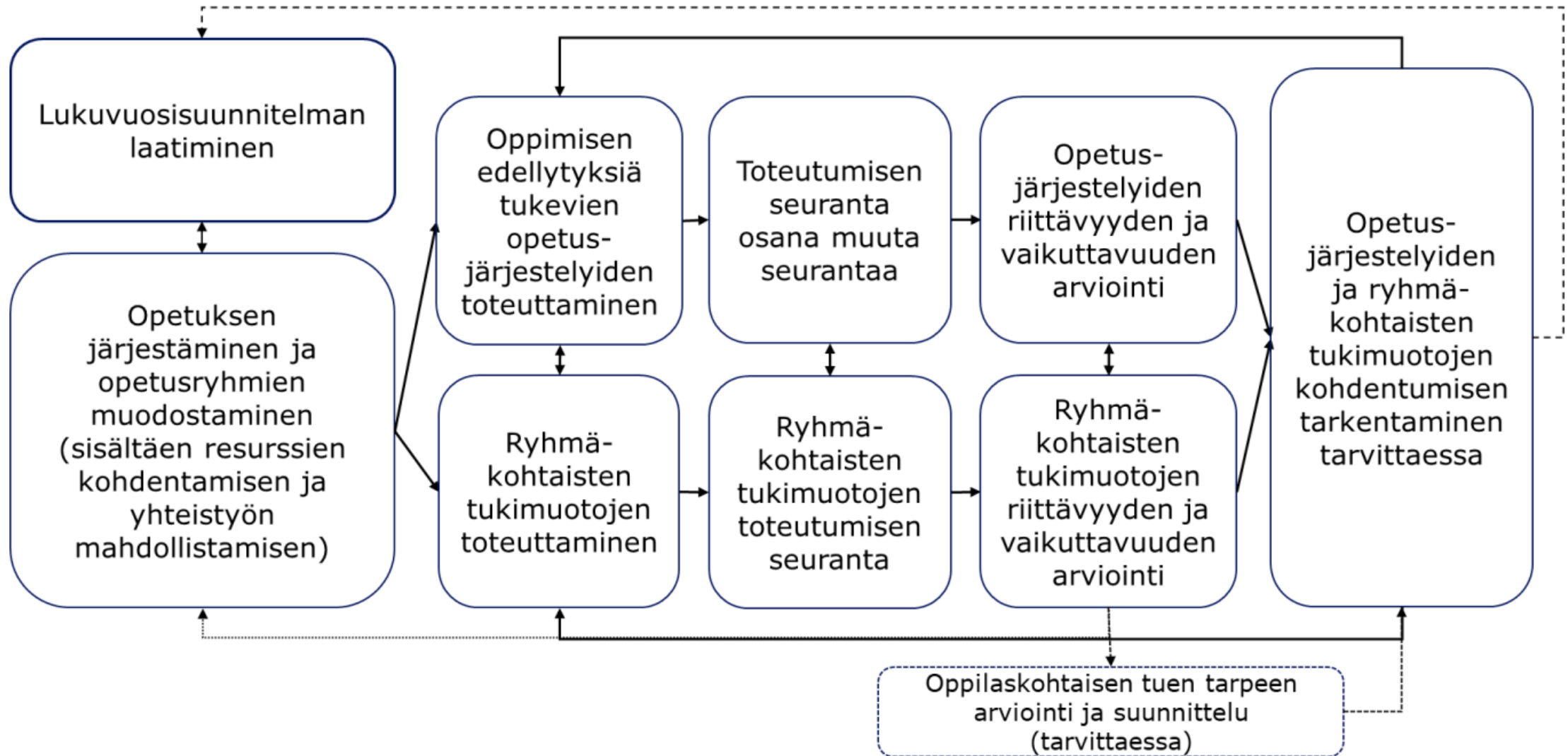
Muut opetuspalvelut

Erikoissairaanhoidon potilaana
olevan oppilaan opetus ja
konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

Opetuksen poikkeava
järjestäminen

Perusopetus: Prosessikaavio 1

Opetusjärjestelyiden ja ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelu, seuranta ja arviointi opetuksen järjestäjän näkökulmasta

Kriittinen huomio tästä esityksestä!

TÄMÄ ESITYS KESKITTYY OPPILASKOHTAISIIN
TUKITOIMIIN. UUDISTUKSEN TÄRKEIN ASIA ON
KUITENKIN OPPIMISEN EDELLYTYKSIÄ TUKEVAT
OPETUSJÄRJESTELYT JA RYHMÄMUOTOISET
TUKITOIMET NIIDEN OSANA!

Opetussuunnitelma tuen osalta

- Siilinjärvellä opetussuunnitelman päivittämisestä vastasi työryhmä, johon kuului rehtoreita, erityisopettajia, luokanopettajia ja aineenopettajia.
- Opetussuunnitelmamuutokset koskevat lukuja 4, 5, 6, 7 (varsinainen tukiluku).
- Opetussuunnitelma (kaikki osat) on siirretty eperusteisiin:
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/32512504/perusopetus/tiedot>
- Mikä on keskeistä OPS-muutoksissa?
 - Tarkastellaan ennen kaikkea oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyitä.
 - OPS-luo ensisijaisesti rakenteita
 - Miten oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt suunnitellaan ja arvioidaan niiden toimivuus
 - Vastuut
 - Oppilaskohtaiseen tukeen siirtämisen prosessi

Mitä ovat oppilaskohtaiset tukitoimet?

Oppilaskohtaisia tukitoimia ovat:

- **Oppilaskohtainen erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä.**
 - Opetusryhmä on yleisopetuksen luokka, ja vastuu opetuksesta on luokan- tai aineenopettajalla. Lisäksi alle puolet yksittäisen oppiaineen tunneista annetaan erityisopettajan opetuksessa pienryhmässä tai muun opetuksen yhteydessä.
- **Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama opetus pienryhmässä.**
 - Opetusryhmä on yleisopetuksen luokka ja päävastuu opetuksesta on luokan- tai aineenopettajalla. Oppilaan tuen tarpeen mukaisesti yhden tai useamman oppiaineen oppitunneista enemmän kuin puolet opetetaan pienryhmässä.
 - Oppiaineen oppimäärän rajaamisen mahdollisuus.
- **Erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa**
- **Oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet.**

Oppiaineen oppimäärän rajaaminen

Oppiaineen oppimäärän rajaaminen tarkoittaa sitä, että oppilas ei opiskele koko opetussuunnitelman perusteissa määriteltyä oppiaineen oppimäärää. Oppiaineen oppimäärän rajaaminen tehdään silloin, jos oppilas ei ryhmäkohtaisista tukimuodoista ja oppilaskohtaisista tukitoimista (erityisopettajan opetus yli 50 % ko. aineessa) huolimatta kykene suoriutumaan hyväksytysti (arvosana 5) perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista.

Jos oppilaan perusopetuksen oppimäärää tai tavoitteita on rajattu arviointi on sanallista lukuun ottamatta päättöarviointia. Päättötodistukseen merkitään arvosana 5 *.

Rajattuja oppimääriä voi opettaa vain erityisopettaja (yli 50 % ko. oppiaineen tunneista).

Oppiaineen oppimäärän rajaaminen on ”järeä” ja viimesijainen toimenpide.

Milloin oppilaskohtaiseen tukeen?

- Ennen oppilaskohtaisiin tukitoimiin siirtymistä oppilaalle on (pääsääntöisesti) tarjottava säännöllisesti ryhmäkohtaisia tukimuotoja.
 - Esim. tukiopetusta (ennakoiva ja korjaava tukiopetus), erityisopettajan tukea ryhmään, samanaikaisopetusta, jakotunteja.
- Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä voidaan samanaikaisesti tukea sekä ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla että oppilaskohtaisilla tukitoimilla.

”Paperityö” (Käytettävät lomakkeet)

Oppilaskohtaisista tukitoimista tehtävä päätös edellyttää *oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointia*.

- Päätöksen tekee sivistysjohtaja rehtorin esityksestä.
- Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnin tekemisestä vastaavat oppilaan opettajat.
 - Alakoulu: toteuttamisesta vastaa oppilaan ensisijainen opettaja, mutta siihen osallistuvat muut oppilasta opettavat opettajat (ml. laaja-alainen erityisopettaja).
 - Yläkoulu: toteuttamisesta vastaa oppilaan luokanvalvoja yhdessä laaja-alaisen erityisopettajan kanssa. Sen laatimiseen osallistuvat myös muut oppilasta opettavat opettajat.
- Jos oppilaan tuen tarpeen arviointi vaatii moniammatillista osaamista, osallistuvat tukitoimien tarpeen arviointiin tarvittaessa ja pyydettyä opettajien lisäksi opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaiset tai muut asiantuntijat. Arvioinnissa voidaan hyödyntää asiantuntijalausuntoja ja konsultaatiota.

”Paperityö” (Käytettävät lomakkeet)

Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevalla suunnitelmalla tarkoitetaan oppilaan opettajien laatimaa suunnitelmaa, joka koskee oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttamista ja seuranta.

Mikäli tuen päätöksessä oppilaan oppimäärää on rajattu tai kyseessä on perusopetuksen järjestäminen oppilaalle vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella tuen suunnitelma koskee lisäksi oppilaskohtaisia tavoitteita ja sisältöjä, opintojen etenemistä ja oppilaan arviointia.

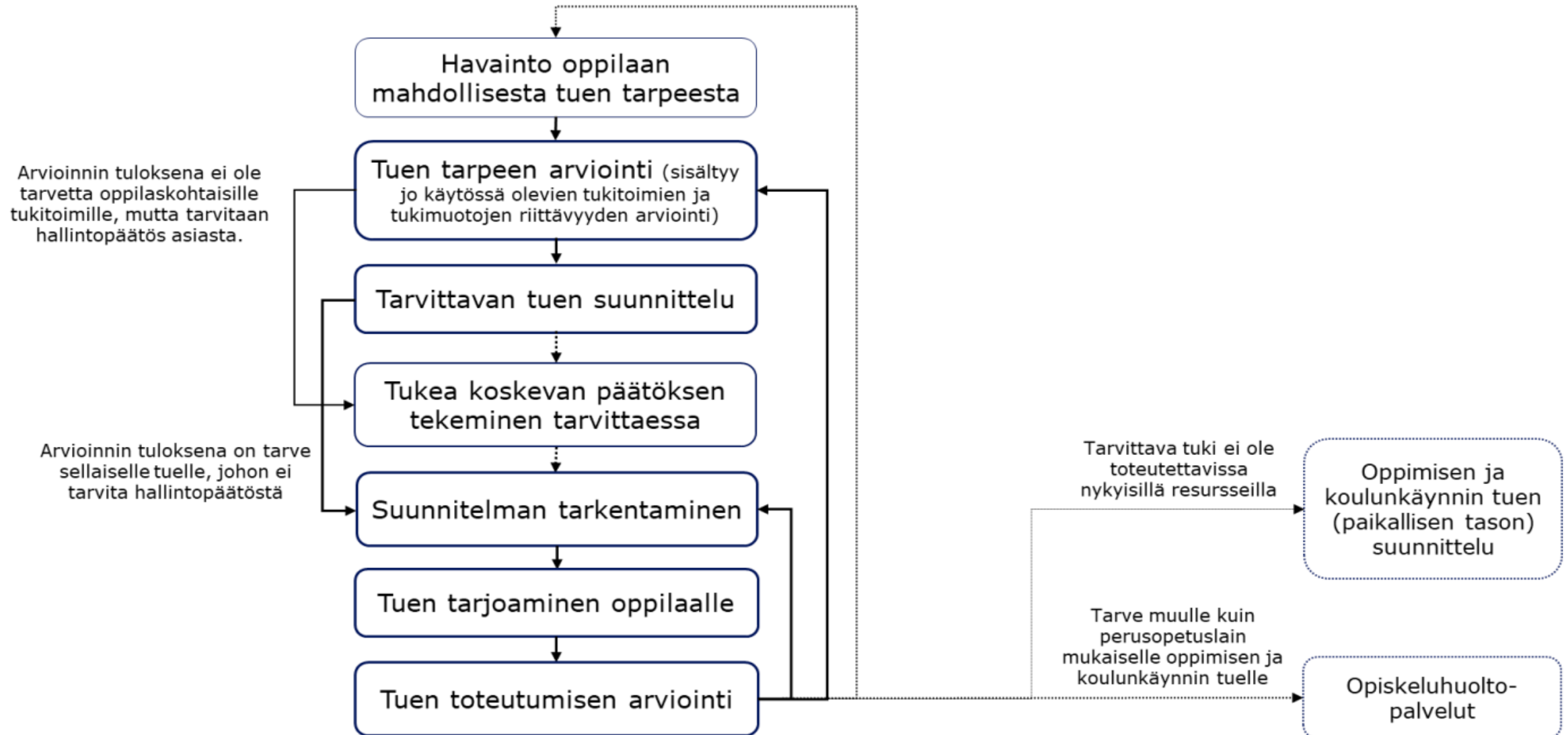
Suunnitelman toteutumista ja tukitoimien riittävyttä on arvioitava aina, kun oppilaan tarpeet sitä edellyttävät, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa tai useammin, jos oppilaan tarpeet sitä edellyttävät.

- Jos tuen tarve muuttuu, tulee laatia uusi tuen tarpeen arviointia ja tehdä uusi päätös.
- Jos tuen tarve ei muutu, riittää suunnitelman arviointi kerran vuodessa.

Perusopetus: Prosessikaavio 2

Oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen polku

Aikataulu päätösten tekemiseen

Oppilaskohtaisista tukitoimista on tehtävä päätös 31.8.2026 mennessä. Nykyiset erityisen ja tehostetun tuen päätökset ovat voimassa ko. päivään asti.

- Lv. 2025 – 26 ei päivitetä vanhoja oppimissuunnitelmia ja HOJKS:ja!

Aikataulua uusien oppilaskohtaisten tukitoimien päätöksen tekemiseen:

Mistä aloitetaan (syyslukukausi)?

- Ysit, joilla on yksilöllistettyjä oppiaineita. Muutoin ysien nykyisiä päätöksiä (erityinen/tehostettu tuki) ei tarvitse tehdä uusiksi.
- Kasit ja kutoset, jotka ovat tehostetussa tai erityisessä tuessa.
- Ns. selvät tapaukset muilta vuosiluokilta (erityisluokkien oppilaat).

Ja muut vuosiluokat. Tavoitteena, että kaikki päätökset tehtynä helmikuun loppuun mennessä!

”Valuviat”

- Lähikoulu vs. erityisluokat
 - Oppilaan tarvitsema tuki tulisi tarjota lähikoulussa.
- Uudet ykköset vs. erityisluokat
 - Päätöksen oppilaskohtaisista tukitoimista erityisluokkaopetuksena saisi tehdä vasta sen jälkeen, kun ryhmämuotoiset tukitoimet ja erityisopen osittainen opetus ei ole riittävä toimenpide (pl. tietyt erityisryhmät).
- Käyttäytyminen vs. oppilaskohtaiset tukimuodot
 - Haasteet oppilaan käyttäytymisessä eivät voi olla peruste oppilaskohtaisille tukimuodoille.

Opiskelu tavoitekokonaisuuksittain

Opetussuunnitelman mukaisista vuosiluokkakokohtaisista tavoitteista voidaan oppilaskohtaisesti poiketa muodostamalla opetussuunnitelman tavoitteista erilaajuisia tavoitekokonaisuuksia yhdessä tai useammassa oppiaineessa tavoitekokonaisuuksittain vuosiluokittain etenemisen sijaan. Päätöksen tekee rehtori.

Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissa eteneminen mahdollistaa sekä nopeamman että hitaamman etenemisen. Hitaammin etenevälle oppilaalle on tullut antaa ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja oppilaskohtaisia tukitoimia ennen tavoitekokonaisuuksittain opiskeluun siirtymistä.

Tavoitekokonaisuuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokkakajaksojen 1–2, 3–6 ja 7–9 tavoitteiden mukaisesti. Vuosiluokkakajakson aikana oppilas voi siirtyä vuosiluokalta seuraavalle. Kunkin vuosiluokkakajakson päätteeksi oppilaalla tulee olla pääsääntöisesti saavutettuina kyseisen jakson tavoitteet.

Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissa etenevälle oppilaalle laaditaan suunnitelma. Suunnitelmasta on käytävä ilmi oppilaan tavoitekokonaisuuudet, niiden sisällöt, opinnoissa eteneminen ja oppilaan arvioinnin periaatteet. Suunnitelman toteutumista on arvioitava tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa.

Opetuksen poikkeava järjestäminen ja tilapäinen vapauttaminen

Opetuksen poikkeava järjestäminen tarkoittaa sitä, että oppilaan opetus voidaan järjestää osittain toisin kuin perusopetuslaissa säädetään, jos hänelle on kohtuutonta osallistua opetukseen perusopetuslaissa säädetyllä tavalla tai oppilas omaa jo tarvittavat tiedot. Oppilas voidaan vapauttaa tällöin pysyvästi jonkin aineen opiskelusta. Kynnys tähän on korkea! Päätöksen tekee rehtori.

Oppilas voidaan tilapäisesti vapauttaa suorittamasta oppiaineen oppimäärää (joko kokonaan tai osittain), jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan. Opetukseen osallistumattomuus voisi koskea yksittäisen oppiaineen oppituntia viikoittain enintään 4 kk:n ajan. Päätöksen tekee rehtori.

Harjoitus tekee mestarin

Ja mestaritkin harjoittelevat

Mitä tässä nyt pitäisi tehdä?